

Universitat de València: Un laberint polític

Les eleccions anuals a claustrals universitaris coincideixen enguany amb un moment conflictiu de l'ensenyament. Els insegurs resultats podrien afectar decisivament l'actual correlació de forces a la universitat.

Víctor Iranzo

Dimecres 4 de febrer, justament quan aquest número d'EL TEMPS eixirà al carrer, entre les 10 del matí i les 7 de la vesprada, tindran lloc les eleccions a estudiants claustrals de la universitat valenciana. Unes eleccions que decidiran la composició d'una bona part, 118 delegats, del màxim òrgan de decisió universitari. Els resultats, doncs, tindran una influència decisiva —vers la consolidació o vers la crisi— sobre la correlació de forces polítiques al campus valencià.

Fins ara, almenys, el Bloc progressista de **Lapiedra**, majoritari als claustrals, ha pogut capejar tot un seguit de borrasques, com el darrer atac a la seua política de normalització lingüística, gràcies al suport, més o menys crític, del Bloc d'Estudiants agermanats, BEA. Els cinquanta claustrals d'aquest col·lectiu han estat la força que ha permès al Bloc comptar, per estret marge, amb la majoria absoluta dins el Claustre. Ara, a causa d'un ordenament estatutari que obliga a fer que les eleccions a estudiants claustrals —i només aquestes— siguen anuals, aquesta majoria absoluta i amb ella el procés seguit fins ara, a bacs i rebolcons, per la Universitat de València, tornen a estar a l'albir de les urnes.

De fet, per a molts estudiants, aquestes eleccions resulten tan atípiques com impredivibles. L'obligatorietat de l'escrutini anual ha estat àmpliament contestada perquè suposa un fre a la dinàmica de treball dels col·lectius i a la mateixa activitat docent. Això es fa més evident ara que només els estudiants han de votar.

D'un costat, hi ha el BEA, l'únic col·lectiu estudiantil del qual el Bloc Progressista podia esperar i ha obtin-

gut suport. El BEA és un ampli i divers moviment assembleari organitzat per aconseguir la renovació de l'ensenyament i la normalització de la universitat valenciana. Amb un lloc de relleu dins la institució des de les passades eleccions, arrossega una sèrie de contradiccions, a l'hora de fer efectiu el seu programa, que es paguen amb el desencís de no veure progressar el propi projecte d'universitat, malgrat els èxits electorals i amb la sensació d'estar hipotecant la pròpia capacitat de maniobra en l'altar de la defensa d'un Bloc que torna massa de tant en tant els favors concedits.

El 86 ja ha estat per al BEA un any difícil, enormement desgastador. Moltes de les seues reivindicacions inicials, però, segueixen en un etern compàs d'espera. I no només, segons molts, pel fre que suposa l'actual marc jurídic sinó pel resultat combinat de la pròpia ineficàcia i la desídia del Bloc. Un estat latent de crispació s'ha fet cada punt més evident i a ho-

res d'ara tots reconeixen que dins el Bloc d'Estudiants hi ha dos corrents ben delimitats, tot i que, vist des de fora, les diferències només semblen de matis. El quid de la qüestió, com sol passar, rau als accents. El cavall de batalla és la primacia a l'hora d'aconseguir els objectius entre el treball dins la institució i el treball de base a les aules i de mobilització al carrer. Dues actituds que tots consideren, de bestreta, compatibles. De moment, però, cadascú en tria una.

Per a **Teresa Galceran**, membre de la Permanent del BEA i afí ideològicament al grup que lidera **Josep Guia**, les llistes confeccionades pel «sector oficial» del BEA no han estat aprovades, com exigeix el propi model organitzatiu, a l'assemblea general del BEA, ni tampoc el programa general ni el disseny de la campanya. «Aquest sector oficial ha reforçat determinats col·lectius de les facultats en detriment de les assemblees de representants i dels mecanismes de participa-

ció general que conformen, des dels mateixos estatuts, el BEA. Tot això provoca un obvi malestar, amb acusacions de marginar sectors, pèrdua de capacitat d'autocrítica i també d'eficàcia i de crèdits».

Coincideix, poc més o menys amb aquestes crítiques un sector, prou am-

«De fet, com demostra l'actuació del BEA en defensa de la llengua, el treball als claustres i a les comissions és perfectament compaginable amb la mobilització al carrer. Quant a la manca d'eficàcia, és una crítica perfectament generalitzable i tots treballarem per esmenar-ho, com també s'han aprofundit a hores d'ara els contactes amb els estudiants de l'ensenyament mitjà».

Per a Joan Carles Martí, vicedirector d'estudiants, el principal problema en aquestes eleccions rau en un sistema d'escrutini total que prima les minories, en la diversitat de convocatòries que hi ha i en un alt i fluctuant índex d'abstenció estudiantil. L'any passat el BEA tragué 50 dels 118 delegats. Tot un èxit, competint sobretot amb la solapadament dretana Coordinadora Independiente. Alternativa Universitaria, el col·lectiu 1812 i Estudiants progressistes eren forts només en determinades facultats. En alguns llocs, com Magisteri de València i de Castelló, Filologia, Infermeria i Fisioteràpia, el BEA literalment arrasà. Enguany, però, la competència és generalitzada i els resultats imprevisibles. Mentre, el Bloc Progressista necessita uns 40 delegats estudiantils per mantenir la majoria absoluta al Claustre, i només el BEA pot prestar-li's.

El BEA es presenta a totes les facultats, en solitari o en conjunció amb grups pròxims. Les seues reivindicacions són conegudes: millora de l'ensenyament, augment i millor gestió dels pressupostos, eliminació de taxes i de selectivitat —tant inicial com dins els cicles docents— millora dels mitjans materials, serveis, etc.

La campanya començà oficialment dijous dia 29, sense massa soroll. Destacava des del principi el luxe de pancartes i cartells d'Alternativa Universitaria, grup fortament finançat —acusen des del BEA— de fora de la Universitat. Alternativa Universitaria ha fagocitat, pel que sembla, una bona part de Coordinadora Independiente, grup amb el qual mantenia unes afinitats ideològiques cada dia més aclarides. A.U. juga, doncs, fort en aquestes eleccions. La llengua ací també és dard enverinat, signe identificador i objectiu bèl·lic.

El col·lectiu 1812 també ha crescut darrerament, sobretot a la facultat d'Econòmiques. Es forma entre gent acostada al CDS i al PRD. Juguen la basa de l'apoliticisme i la reivindicació laboral estricta, de matis discreta-

No és només la pressió exterior qui actua contra el Bloc. Ara juguen, també, discrepàncies internes, sobretot al BEA.

ment reformador, confortable. En temes lingüístics ha dut, més aviat confusament, l'aigua al molí pro-PSOE d'Ortí. Normalització descafeïnada o, més exactament, mer *statu quo* favorable a l'idioma imperant. Estudiants Progressistes, col·lectiu pròxim al PSOE (molts dels seus membres ho són també de Joventuts Socialistes), és també un grup en expansió amb diversitat de sigles segons les facultats. Ha estat fins ara el col·lectiu que més ha atacat els plantejaments del BEA i que més s'ha esforçat a canviar l'actual correlació de forces al Claustre i ho intentarà de nou... si no és que el Bloc esdevé més amable amb el partit en el poder, eventualitat no tan descartable com a priori semblaria. Tret d'A.U., grup molt evident i definit, tots aquest grups tenen l'handicap de la seua escassa presència a les aules fora de període d'eleccions i l'avançatge de no tenir cap compromís amb l'equip rectoral. Cal afegir al panorama les facultats amb problemàtica específica —Medicina, Farmàcia, etc.— i amb candidatures estrictament gremials molt implantades. El posterior comportament dels seus claustres és sempre una incògnita.

El BEA, per tant, es troba en ple procés de redefinició de prioritats i d'actituds. El partit en el poder segueix volent el poder a la universitat. La dreta vol, almenys, una universitat espanyola. Enmig i a l'entorn de tot açò, uns altres estudiants han convertit aquests dies de la qüestió de l'ensenyament en notícia de primeres planes. □

pli dins el BEA, provinent de l'esquerra assembleària, tradicionalment sòlida dins la Universitat. Ací sonen més les crítiques a l'electoralisme ineficient, l'excés de tripijocs de política menuda amb oblit dels objectius a aconseguir i, sobretot, la pèrdua d'una ocasió magnífica —la revolta de l'ensenyament mitjà— per estendre el BEA als instituts i posar en qüestió amb força tota l'actual política educativa del PSOE. Més encara quan —opinen— les reivindicacions eren en molts casos les mateixes.

D'altra banda, Alfred Bondria, membre també de la permanent del BEA, afiliat a UPV, reconeix que el desgast d'unes eleccions anuals dificulta la dinàmica del BEA. Ara bé, tot i acceptar la necessitat de les mobilitzacions, considera que «amb totes les mancances que hi ha hagut, enguany el BEA ha començat a conèixer la mecànica veritable de la institució universitària i això, si no hi perdem presència, ha de ser importantíssim».